

Dokument nr. 8:34

(2004-2005)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Morten Lund og Ola D. Gløtvold

Forslag fra stortingsrepresentantene Morten Lund og Ola D. Gløtvold om at det utarbeides en handlingsplan for å redusere sukkerforbruket blant barn og unge

Til Stortinget

BAKGRUNN

Rapporter viser at mange unges sukkerforbruk, særlig gjennom brus og godterier, er skremmende høyt. Det høye sukkerinntaket har en rekke uheldige konsekvenser for de unges helse, blant annet er forekomsten av diabetes og overvekt økende. Mye sukker kan dessuten føre til svekket konsentrasjon og læreevne.

Undersøkelser viser at inntaket av sukker har økt mye den siste tiden. Mens 13-åringer før fikk 13 pst. av sitt energiinntak fra sukker, er tilsvarende tall i 2003 18 pst. Verdens helseorganisasjon (WHO) anbefaler kun 10 pst. sukker i et sunt kosthold. I 2001 var brusforbruket 115 liter pr. innbygger i Norge; til sammenligning 74 liter i Sverige. Økningen i Norge har vært på 73 pst. på 10 år.

Så vel internasjonalt som rundt om i flere norske kommuner er man oppmerksom på denne situasjonen, og det arbeides med å finne tiltak for å motvirke det økende sukkerforbruket. Forslagsstillerne deler denne bekymringen, og mener det nå er behov for en nasjonal handlingsplan for å snu utviklingen.

I USA forbyr nå Los Angeles brusautomater på alle skoler for å bekjempe overvekt i skolen, mens delstaten Texas har forbud mot brusdriking i lunsjpausen. I Frankrike forbyr brus- og sjokoladeautomater på skolene fra september 2005.

Forslagsstillerne mener det er på tide at de sterke advarslene fra WHO og norske ernærings- og helseeksperter blir tatt på alvor. Forslagsstillerne mener en

slik handlingsplan må være en kombinasjon av informasjon og produktmerking om helserisiko, restriktive tiltak i form av avgiftsendringer og dårligere tilgjengelighet. Ett av forslagene er å forby brusautomater i grunnskolen. Et slikt forbud vil være et sterkt signal fra myndighetene om at kampen for redusert sukkerforbruk skal vinnes. Et ensidig forbud er imidlertid ikke noen god løsning, og bør derfor balanseres med andre, mer positive tiltak som tilgang til vanddispensere med kaldt vann på alle skoler og mer frukt og grønt til lavere pris.

Tiltak

Forslagsstillerne mener at følgende tiltak må vurderes:

- Bedre merking av sukkerinnholdet i mat- og drikkevarer og godterier.
- Bedre merking og informasjon om sammenhengen mellom god helse, sunne næringsmidler og godt kosthold, slik bl.a. Forbrukerrådet har foreslått.
- Forbud mot brusautomater i grunnskolen.
- Økte avgifter på drikke med tilsatt sukker.
- Reduserte avgifter på drikke uten tilsatt sukker.
- Tilrettelegge for mer frukt og grønt i skolen bl.a. ved reduserte avgifter eller subsidier.
- Øke tilgjengeligheten til rent, kaldt drikkevann på alle skoler.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

Stortinget ber Regjeringen legge fram en handlingsplan for redusert sukkerforbruk blant barn og unge.